

MARGIN, WAT IS HET EN HOE WERKT HET?

In beleggersland wordt met margin de financiële buffer bedoeld die een belegger continu moet aanhouden om aan zijn of haar actuele verplichtingen te voldoen. Beleggers komen bij verschillende financiële producten met margins in aanraking. Een daarvan is het schrijven (verkopen) van opties, waardoor de belegger zich verplicht om tegen een vooraf vastgestelde uitoefenprijs een bepaald aantal effecten te leveren (calloptie) of af te nemen (putoptie) zodra de bezitter van die optie deze uitoefent. De schrijver van de optie is dan verplicht om voldoende saldo voor die mogelijke transacties aan te houden. De hoogte van de marginverplichting is afhankelijk van een aantal

factoren en kan verschillen per broker. Een van deze factoren is uiteraard de koers van de onderliggende effecten, maar ook de (vermeende) volatiliteit kan meespelen. Door koersbewegingen kan de margin van minuut tot minuut verschillen.

DEKKINGSTEKORT

Op het moment dat het saldo op de beleggingsrekening lager is dan de verplicht aan te houden margin, ontstaat een dekkingstekort. Bij het ontstaan van een dekkingstekort, start de zogenoemde tekortenprocedure en informeert de broker de belegger hierover. Het verzoek van de broker om het saldo op de beleggingsrekening aan te vullen wordt ook wel de 'margin call' genoemd.

De belegger zal dit dekkingstekort dan zo snel mogelijk moeten aanzuiveren.

LIQUIDATIEPLICHT

De broker heeft zelfs de wettelijke plicht om de positie van de belegger in kwestie te sluiten als het dekkingstekort niet tijdig wordt aangezuiverd. De gedachtegang die schuilgaat achter deze liquidatieplicht is dat beleggers worden beschermd tegen lichtvaardig handelen en het nemen van te grote risico's. Het is vaste rechtspraak dat indien de broker niet tijdig overgaat tot het sluiten van de positie(s) die tot de verhoogde margin leiden, de broker aansprakelijk is voor schade die de belegger daardoor lijdt.

het sluiten van de posities van de belegger. Het is maar zeer de vraag of dit oordeel ook voor een rechter stand zou houden. De wet schrijft louter voor dat uiterlijk binnen vijf handelsdagen de positie dient te worden gesloten als het dekkingstekort niet tijdig wordt aangezuiverd. De wettelijke termijn van vijf handelsdagen staat in schril contrast tot de termijn van één uur die door de broker in kwestie werd gehanteerd.

Rechtspraak op dit specifieke punt is er spijtig genoeg niet. Dit staat er echter niet aan in de weg dat het beding uit de algemene voorwaarden over de termijn van één uur, mogelijk kwalificeert als onredelijk bezwarend beding en dus niet geldig tussen partijen. In het geval de rechter tot het oordeel zou komen dat dit het geval is, betekent dit dat de broker in

EEN TERMIJN VAN ÉÉN UUR KWALIFICEERT MOGELIJK ALS ONREDELIJK, RECHTSPRAAK IS ER ECHTER (NOG) NIET

kwestie geen beroep toekomt op de - buitengewoon korte - termijn van een uur. De kans is dan groot dat de broker onrechtmatig heeft gehandeld en de geleden schade moet vergoeden.

Klagen bij Kifid lijkt op basis van eerdere uitspraken niet zinvol. Desalniettemin dienen beleggers er wel rekening mee te houden tijdig bij hun broker of bank te klagen over deze gang van zaken. Anders loopt men het risico dat eventueel later in een juridische procedure de vordering wordt afgewezen omdat niet tijdig is geklaagd.

De verschillen tussen de rechtsgang naar Kifid en de overheidsrechter zijn eerder aan bod gekomen in de uitgave van Effect in oktober 2019 in het artikel 'Collectief of individueel procederen. Wat is er mogelijk bij beleggingschade?'